

РАЗОБЛИЧАВАНЕ НА МИТОВЕ

БОРБАТА СРЕЩУ ТЕЖКАТА И ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ: МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО ИЛИ МЕСТНИ ПОДХОДИ?

Организираната престъпност е малко объркващо понятие. В зависимост от това кого питате, то означава различни неща. Това е отразено в европейската наказателна политика, където определенията не винаги са били ясни, а приоритетите са се променяли. Това, което е ясно, е, че организираната престъпност се е превърнала в полусиноним на тежката международна престъпност. Това може да породни идеята, че организираната престъпност е нещо, с което трябва да се занимават стратегическите играчи на високо равнище. Организираната престъпност обаче е застъпена и на местно ниво и има местно въздействие. Местните специалисти по превенция и полицейските служители също имат важна роля в превенцията и борбата с организираната престъпност.

ОРГАНИЗИРАНА ПРЕСТЪПНОСТ, ТЕЖКА ПРЕСТЪПНОСТ, МЕЖДУНАРОДНА ПРЕСТЪПНОСТ

Организираната престъпност е основно понятие в наказателната политика и превенцията на престъпността, но не винаги е ясно какво точно представлява организираната престъпност. В международен план много ключови институции и документи включват един или повече квалифициращи признаци, които обясняват думата „организирана“ или я стесняват. На глобално ниво съществува Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност.¹ На равнище ЕС отдавна се задоволяваме с термина „организирана престъпност“, както се вижда от Плана за действие за борба с организираната престъпност (1997 г.),² Рамковото решение на Съвета относно организираната престъпност³ и редовните доклади за състоянието на организираната престъпност, изготвени от държавите членки (от 1994 г.), които през 2006 г. се трансформираха в Оценка на заплахата от организираната престъпност (ОСТА) на Европол.

Преди около десетилетие ЕС започна да добавя и квалификации, а именно „сериозна“ и „международна“. През 2010 г. беше приет Цикълът на политиката на ЕС за борба с организираната и тежката международна престъпност.⁴ От 2013 г. ОСТА на Европол са заменени с Оценка на заплахата от тежката и организираната престъпност (SOCTA).⁵ Съветът насърчава „административния подход за предотвратяване и борба с тежката и организираната престъпност“ и създаде мрежа за него.⁶ Наскоро Европейската комисия разкри своята стратегия за борба с организираната престъпност, в която се изтъква „трансграничното и международното измерение на организираната престъпност“, като се посочва, че „организираната престъпност е международно предприятие“ и се говори за няколко „тежки престъпления“.⁷ Като цяло организираната престъпност често се свързва или дори се смесва с тежката и международната престъпност.

Но какво е организирана, тежка и международна престъпност? Понятието „организирана престъпност“ понякога се смята за неясно и непродуктивно.⁸ Това до голяма степен се дължи на факта, че организираната престъпност може да се отнася както до това кой, т.е. до престъпните организации, така и до това какво, т.е. до видовете престъпления и начините на действие, характерни за определени престъпни явления.⁹

Все пак преминаването към понятието „тежката престъпност“ в политиката на ЕС беше прието добре. Тежката престъпност се определя не от гледна точка на организацията или дейността, а от гледна точка на вредата, причинена от престъплението.¹⁰ Основният въпрос е дали дадено престъпление е достатъчно тежко, за да бъде разглеждано на наднационално равнище. По думите на Европол: „Сериозната престъпност се отнася до престъпна дейност, за която се счита, че заслужава да бъде докладвана, но която не отговаря на определението за ОПГ [организирана престъпна група], посочено в Рамковото решение от 2008 г. Де факто, тя се отнася и до единични действащи лица или индивидуални действия.“¹¹ Това отразява факта, че много тежки престъпления се извършват от неорганизираны престъпници.¹² Сексуалното насилие над деца, извършено от лице, което е познато на жертвата, е един пример за престъпление, което очевидно е тежко, но

не е задължително да е организирано. Повече от двадесет тежки криминални явления, освен организираната престъпност, вече попадат в обхвата на Европол, когато имат международен аспект.¹³

И накрая, международната престъпност може би не е толкова ясна, колкото изглежда. Подобно на организираната престъпност, тя може да се отнася както до престъпната дейност, така и до престъпната група. За международна престъпност можем да говорим, когато престъпното деяние обхваща или включва действия в повече от една държава. Така е в случая с незаконния трансграничен трафик на стоки или хора. За международна престъпност можем да говорим и когато престъпната група се състои от членове от няколко държави. Действително, докато някои организирани престъпни групи се състоят от членове от една и съща националност (местна или чуждестранна), някои престъпници обичайно работят заедно с хора от други националности. В Стратегията на ЕС за борба с организираната престъпност за периода 2021 – 2025 г. международната престъпност се отнася и до двете.¹⁴

Майкъл Ливай: „Организираната престъпност може да означава всичко — от големи италиански синдикати в остри костюми или сицилиански селски дрехи до трима много застрашително изглеждащи крадци с фирма за почистване на прозорци, които разграничават ролите си, като единият е наблюдател, другият — крадец, а третият — перач на пари. Ако някой от компонентите на дейността им е свързан с чужда държава, те се превръщат в транснационални организирани престъпници!“¹⁵

Някои критикуват двусмислеността на понятията като организирана престъпност и начина, по който те влияят на политиката. Те отбелязаха, че организираната престъпност може да бъде престъпно деяние, за което си сътрудничат две или повече лица, дори и само за случая.¹⁶ Всъщност в Рамковото решение на Съвета от 2008 г. не се дава определение за организирана престъпност, а вместо това се дава определение за организирана престъпна група, което не означава нищо повече от сътрудничество на поне две лица в престъпна дейност.¹⁷ Някои критици се оплакват от отрицателния ефект на концептуалната неяснота върху политиката в областта на организираната престъпност, като заявяват, че тя е създавала „широко поле за изява както за политиците, така и за компаниите, които преследват собствените си цели“.¹⁸

Киберпрестъпността илюстрира много добре как терминологиите на организираната, тежката и международната престъпност се пресичат и не могат да бъдат прилагани еднозначно към определени криминални явления. Киберпрестъпленията се различават значително по отношение на вредите, които причиняват, и следователно по отношение на тяхната сериозност. Сравнете например заразяването със зловреден софтуер, трафика на наркотици в тъмната мрежа и кибератаките срещу критичната инфраструктура. Киберпрестъпниците могат да действат самостоятелно, да са част от организация или да предлагат услугите си на организирани престъпни групи.¹⁹ Превенцията и борбата с киберпрестъпността е отговорност на много участници — от специализираните международни правоприлагащи органи до малките предприятия и частните потребители на интернет, които трябва да защитават своите устройства.²⁰ В известен смисъл интернет и владенето на интернет технологиите от хората дори промениха организацията на престъпността: докато традиционно за извършването на сложни престъпления се изискваше определено ниво на структура и организация, киберпрестъпленията и киберзависимите престъпления все по-често се извършват от малки и много свободни мрежи.²¹

МЕЖДУНАРОДНА ОРГАНИЗИРАНА ПРЕСТЪПНОСТ — МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗИРАНИ РЕШЕНИЯ?

Международната организирана престъпност не е нещо, с което местните или дори участниците на национално равнище могат да се справят сами. Тя изисква международни, съгласувани усилия, за да се прекъснат и предотвратят успешно операциите и организациите на международната престъпност. При такова международно сътрудничество обменът на информация и достъпът до нея са от ключово значение. В Европа системите за обмен на данни като Шенгенската информационна система (ШИС) и платформите за сътрудничество като Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминалните заплахи (ЕМРАСТ) са от основно значение за борбата с тежката и организираната международна престъпност.²²

Това обаче не означава, че местните участници не могат да играят роля в борбата с организираната престъпност. Съществува известно напрежение между приоритетите в областта на тежката и организираната престъпност, определени от Цикъла на политиката на ЕС, от една страна, и местните приоритети, от друга. Общоприетото схващане е, че организираната престъпност е международна и с нея най-добре се справят националните или международните стратегически играчи на високо равнище, докато местните играчи трябва да се съсредоточат върху местната неорганизирана престъпност.²³ Често без да се основават на факти, политиците отдавна изявяват твърдения за особения характер и постоянно нарастващата заплаха от организираната престъпност, което води до широко разпространеното мнение, че „на изключителните заплахи от престъпността трябва да се реагира с изключителни мерки“.²⁴ Местните участници, от своя страна, понякога се колебаят дали да поемат отговорност за борбата с тежката и организираната престъпност.²⁵ Съществуват обаче няколко причини, поради които тези престъпления трябва да се разглеждат и от местните и регионалните участници, които могат да допринесат значително за борбата с тях. Да разгледаме двете най-важни причини.

ПРИЧИНА 1:

НЕ ВСИЧКИ ТЕЖКИ И ОРГАНИЗИРАНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ СА МЕЖДУНАРОДНИ

Ако разгледаме организираната престъпност като умишлена престъпна дейност, изискваща сътрудничеството на множество извършители, не е задължително цялата организирана престъпност да е международна. Според последната оценка на SOCTA на Европол 65 % от всички организирани престъпни групи (ОПГ) се състоят от членове с различна националност, като остава една трета, която се състои от членове с една и съща националност.²⁶ Според същия доклад повече от 70 % от организирани престъпни групи действат в повече от три държави²⁷; с други думи, една добра четвърт от тях действат само в една или две държави.

Това може и да не изглежда много, но Европол, разбира се, се фокусира предимно върху международната престъпност. Не е трудно да си представим примери за организирани престъпни

групи, чиято дейност е ограничена до една държава или дори до много по-малки територии. На ум ми идват уличните банди и младежките банди. Важна тенденция в ЕС е фрагментирането на организирани престъпни групи, което води до увеличаване на броя им. Тези по-малки групи все по-често приемат формата на улични банди, които контролират определен, сравнително малък (под)градски район и набират хора от населението на този район.²⁸ Разбира се, те имат връзки с международната престъпност, но профилът им е преди всичко местен. Така уличните банди често участват в търговията с наркотици, като контролират местните пазари на наркотици, но други организирани престъпни групи отговарят за доставките на едро.²⁹ Някои дори твърдят, че цялата организирана престъпност е по същество местна, в смисъл че организираната престъпност възниква от местни търговски отношения, които зависят от общи местни интереси.³⁰ Отделянето на необходимото внимание на местната организирана престъпност има това предимство, че помага да се измести фокусът от преследването на неуловими международни участници към предотвратяване на набирането на хора на местно равнище и защита на жертвите и кварталите.³¹

Намаляване на въздействието на организираната престъпност в местните общности

Преобладаващият подход към организираната престъпност, ориентиран към правоприлагането, затвърждава идеята за международна престъпност на високо равнище, тъй като се фокусира точно върху тези видове престъпления. Въпреки това подходът, основан на местната престъпност, който изхожда от местните вреди, ще покаже, че организираната престъпност често има ясно изразен местен характер.

В Обединеното кралство екип от шестима изследователи направи точно това в три квартала в два града.³² Те идентифицираха общо петнадесет организирани престъпни групи и градски улични банди. След като групите бяха идентифицирани, проучването със смесен метод позволи да се очертаят дейностите им, тяхната организация, механизмите за набиране на персонал и как всичко това се отнася до политиките за контрол над престъпността.

По-голямата част от членовете на групите са родени и израснали в града, в който работят. Повечето от тях са живеели в общността, в която са действали, и са имали склонност да се задържат там като начин да упражняват контрол. Вербуването, често чрез криминална експлоатация, е било предимно местно. Жените и момичетата, експлоатирани от тези групи, които се занимават със сексуална експлоатация, се намират на местно равнище, но и извън него. Като цяло местната физическа и социална среда е важен фактор за местната организирана престъпност.

Изследователите стигнаха до заключението, че подобни проблеми с организираната престъпност на местно равнище изискват многоведомствена реакция на местно равнище, основана на местна разузнавателна информация.

Пълният доклад от изследването е на разположение онлайн тук: <https://www.police-foundation.org.uk/publication/reducing-impact-organised-crime-local-communities/>

ПРИЧИНА 2:

ВСЯКА ОРГАНИЗИРАНА ПРЕСТЪПНОСТ ИМА МЕСТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ И ЗАВИСИ ОТ МЕСТНИТЕ УСЛОВИЯ.

Всяка организирана престъпност, независимо дали е международна или не, в крайна сметка се проявява на местно равнище. Лабораторията за синтетични наркотици например се намира в определено населено място, ползва енергия от определена компания, изхвърля токсичните си отпадъци на определено място и създава рискове за общността (чрез химикали или пожар).³³ Пазарите на наркотици са обвързани с конкретни места, върху които оказват дълбоко въздействие: повишени нива на насилие, злоупотреба с наркотици, страх от престъпления и други неудобства, като например изхвърлени игли.³⁴ Така че, дори отделните части на процеса (производство, трафик, продажба) да се осъществяват в различни държави, всяка от тях има силно изразено местно въздействие. Подобно, жертвите на международен трафик на хора могат да работят в местна автомивка.³⁵ Възможно е също така организирани престъпни групи да изпират приходите си в различни държави, но има голяма вероятност парите да са изработени от основно местни престъпни дейности.³⁶

Местното измерение на организираната престъпност обаче надхвърля непосредственото въздействие на престъпните деяния. Влизането в контакт с други извършители на престъпления и сключването на споразумение за сътрудничество е от решаващо значение за организираната престъпност. Този процес зависи от местния контекст, както по отношение на видовете места, където се срещат извършителите на престъпления (условия за сближаване на извършителите на престъпления³⁷), така и по отношение на социалните връзки, които помагат на извършителите на престъпления да се срещнат със съизвършители и които създават възможности за извършване на престъпления (структура на социалните възможности³⁸). Други аспекти на местния контекст също предоставят възможности за организирана престъпност или могат да я възпрепятстват: правният, икономическият, съдебният и дори географският контекст, в който действат престъпните групи, определят достъпа им до доставки, шансовете им за успешна реализация на незаконни стоки и услуги, възможностите им за реинвестиране на печалбите, както и вероятността да се измъкнат от отговорност. Наблюдава се например, че пазарите на наркотици в ЕС се различават значително в отделните държави, а дори и в рамките на самите държави. Търговията и употребата на канабисова смола (хашиш) е най-висока в Испания, където мароканският продукт влиза в ЕС, а продажбите на контрабандни цигари като цяло са по-високи в районите с по-ниски доходи.³⁹ И накрая, ОПГ са „културно и когнитивно вградени в местната култура“, ⁴⁰ чиято ценностна система формира фона за предаването на престъпността и вербуването от поколение на поколение.⁴¹

МЕСТНИ ДЕЙСТВИЯ СРЕЩУ ТЕЖКАТА И ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

От всичко гореизложено става ясно, че местните участници могат и трябва да играят роля в борбата срещу тежката и организираната престъпност. Те имат личен интерес да се борят с организираната престъпност в своите райони, тъй като могат да изпитат повишени нива на

виктимизация, вербуване на хора, насилие и неудобства, свързани с дейността на организираната престъпност, както и повишени нива на страх от престъпността.

Централизирането на отговорите на организираната престъпност на национално или дори международно равнище доведе до засилено трансгранично сътрудничество в областта на правоприлагането, но превантивният и защитен ефект на тези подходи, насочени към правоприлагането, е ограничен. Високопрофилните стратегии „отгоре надолу“, като например стратегиите за проследяване на парите и арестите на главатари, не успяват да изпълнят обещанията си и в резултат на това незаконните пазари остават до голяма степен незасегнати от тях (или най-малко са се адаптирали).⁴² Местната полиция и властите имат добри възможности да оценят и картографират местните незаконни пазари и вредите от организираната престъпност, но местната информация често се губи в „информационното цунами“, до което са довели международното сътрудничество и обменът на информация.⁴³

Ефективната превенция на престъпността зависи от подробния анализ на проблемите, свързани с престъпността, какъвто могат да направят само местните участници.⁴⁴ Ето защо местният опит и местната разузнавателна информация следва да играят ключова роля в борбата срещу организираната престъпност.⁴⁵

Подходът „Софиелунд“

Подходът „Софиелунд“ е отличен пример за многоведомствена инициатива за превенция на организираната престъпност в общността. Програмата е насочена към тежката престъпност в квартал „Софиелунд“ на Малмьо, най-вече към открития пазар на наркотици, но също и към други проблеми, свързани с него, като насилие (с огнестрелно оръжие) и нарушаване на общественения ред.

Подходът „Софиелунд“ включва широк набор от действия от страна на местни участници и заинтересовани страни, включително местен футболен клуб, съюз на наемателите, предприятия и органи на местната власт, като например градския отдел за планиране и градската полиция. Сътрудничеството между много агенции се оформя в мрежово сдружение по модела на районите за подобряване на бизнеса (BID). Конкретните действия включват множество ситуационни мерки, като например засилено патрулиране и наблюдение с камери за видеонаблюдение, както и редица инициативи за социална превенция, насочени към младежите, вербувани или експлоатирани от организираната престъпност.

Изследователите наблюдават и оценяват този подход. Те наблюдават значително намаляване на престъпността и на чувството за несигурност в района.

Подходът „Софиелунд“ спечели Европейската награда за превенция на престъпността за 2019 г.

За повече информация относно подхода „Софиелунд“ вж.
<https://eucpn.org/document/sofielund-approach>

Освен това местните власти следва да играят активна роля в пресичането и предотвратяването на организираната престъпност. Превенцията в общността и превенцията на развитието, които по дефиниция са местни, са важни стълбове в борбата с организираната престъпност. Те спомагат за намаляване на набирането на хора за участие в организираната престъпност, за повишаване на устойчивостта на общностите срещу вреди и виктимизация и за информиране на ефективните полицейски интервенции (напр. чрез горещи телефонни линии).⁴⁶

Един от начините за действие на местните участници, както и на националните органи, които не са правоприлагачи, е административният подход.⁴⁷ Той е определен като „начин за предотвратяване и справяне със злоупотребата с правната инфраструктура чрез сътрудничество между различни ведомства, които споделят информация и предприемат действия с цел създаване на препятствия.“⁴⁸ Голяма част от съответната информация не само че трябва да се генерира на местно равнище, но местните органи следва да играят и ключова роля при предприемането и координирането на действията.

Местните (и националните) власти могат да използват регулаторните си правомощия, за да възпрепятстват организираната престъпност. Това може да стане по различни начини. Класически пример за това е отказът на лиценз за откриване на предприятие (бар, салон за масаж, ресторант) или за продажба на алкохол на място, което би послужило за прикритие на престъпна дейност. Инспекциите, като например инспекциите по труда, инспекциите за безопасност на храните и инспекциите за пожарна безопасност, са друг инструмент, който може да се използва за пресичане на престъпни дейности.⁴⁹ Организираната престъпност често зависи от местните условия, а от местните власти зависи да направят нещо по въпроса.⁵⁰

Местните власти също са в добра позиция да координират действията срещу организираната престъпност. Интервенциите, основани на общността, изискват приноса на различни местни служби (напр. училища, социални служби, местна полиция), граждани и предприятия. Превенцията в общността е важна, тъй като има потенциал да намали набирването на хора за участие в организираната престъпност.⁵¹ Управлението на такова сътрудничество и съгласуването му с административните интервенции на множество агенции, както и с действията на (националната) полиция и прокуратура, може да бъде роля на местните власти. Те са удобно разположени в средата на всичко това и обикновено са добре запознати с начина, по който проблемите на организираната престъпност се представят в нейната среда. Но дори и при подходи, които не са координирани на местно равнище, действията на местно равнище често са предпоставка за успех. В кампаниите, провеждани в целия ЕС, като тези, които ЕМПП организира в рамките на ЕМРАСТ, националните и местните участници поемат голяма част от действителното разпространение на материалите за кампанията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Организираната престъпност често се свързва с тежката и международната престъпност. Преобладаващото схващане за „международна организирана престъпност“ издига организираната престъпност на национално или международно равнище, където тя се превръща във фокус на политики, ориентирани предимно към правоприлагането. Но не всички тежки и организирани престъпления са международни. Може би по-важно е, че всяка организирана престъпност има местно въздействие по отношение на вредите и вербуването на хора. Следователно най-добрият отговор на тежката и организираната престъпност е интегриран подход, който съчетава както реактивна полицейска дейност, така и превенция, и в който международните, националните и местните участници дават своя принос. Възможност местните власти трябва да играят роля в борбата с организираната престъпност. Те са в привилегирована позиция да допълват политиките, основани на правоприлагането, с превантивен и защитен подход. Местните власти често разполагат с ключова информация относно проблемите на организираната престъпност. Освен това те са в идеална позиция да управляват многоведомствени партньорства. Като такива те имат потенциала да намалят вербуването на хора, както и осезаемите вредни последици от организираната престъпност в местните общности.

Допълнителни пояснения

- 1 United Nations, UNTOC: Convention against Transnational Organized Crime, New York, 2000, https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XVI-II-12&chapter=18&clang=_en.
- 2 Council of the European Union, Action Plan to Combat Organized Crime, Brussels, 28 Apr. 1997, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:51997XG0815>.
- 3 Съвет на Европейския съюз, 2008/841/ПВР: Рамково решение на Съвета относно борбата с организираната престъпност, Брюксел, 2008 г., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008F0841>.
- 4 Council of the European Union, Council conclusions 15358/10: The Creation and Implementation of a EU Policy Cycle for Organized Crime and Serious International Crime, Brussels, 2010; Europol, EU Policy Cycle - Empact, <https://www.europol.europa.eu/empact> (Accessed 9 Apr. 2020).
- 5 P.C. van Duyne and T. Vander Beken, The Incantations of the EU Organized Crime Policy Making, *Crime, Law and Social Change* 51:2 (2009), 261-81, <https://dx.doi.org/10.1007/s10611-008-9153-1>.
- 6 Council of the European Union, 9935/16: Council Conclusions on the Administrative Approach to Prevent and Fight Serious and Organized Crime, Brussels, 2016. The network is the European Network on the Administrative Approach to Tackle Serious and Organized Crime (ENAA): <https://administrativeapproach.eu>.
- 7 European Commission, COM(2021) 170 final: EU Strategy to Tackle Organised Crime 2021-2025, Brussels, 2021.
- 8 L. Paoli and T. Vander Beken, Organized Crime: A Contested Concept, in: L. Paoli (Ed.), *The Oxford Handbook of Organized Crime*, Oxford: Oxford University Press, 2014, 13-31.
- 9 F.E. Hagan, "Organized Crime" and "Organized Crime": Indeterminate Problems of Definition, *Trends in Organized Crime* 9:4 (2006), 127-37, <https://dx.doi.org/10.1007/s12117-006-1017-4>.
- 10 N. Dorn, The End of Organised Crime in the European Union, *Crime, Law and Social Change* 51:2 (2009), 283-95, <https://dx.doi.org/10.1007/s10611-008-9156-y>; L. Paoli, How to Tackle (Organized) Crime in Europe? The EU Policy Cycle on Serious and Organized Crime and the New Emphasis on Harm, 22:1 (2014), 1-12, <https://dx.doi.org/10.1163/15718174-22012036>.
- 11 Europol, EU Serious and Organised Crime Threat Assessment, The Hague: European Police Office, 2013, 43, <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-serious-and-organised-crime-threat-assessment-socta-2013>.
- 12 M. Levi and M. Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime: An Evidence-Based Critique, *Crime, Law & Social Change* 41 (2004), 399.
- 13 Съвет на Европейския съюз, 2009/371/ПВР: създаване на Европейската полицейска служба (Европол), Брюксел, 2009 г., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=celex:32009D0371>; Европейски парламент и Съвет на Европейския съюз, Регламент относно Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол), Брюксел, 11 май 2016 г., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/bg/TXT/?uri=CELEX:32016R0794>.
- 14 COM(2021) 170 final.
- 15 M. Levi, The Organization of Serious Crimes for Gain, in: M. Maguire, R. Morgan, and R. Reiner (Eds.), *The Oxford Handbook of Criminology*, Oxford: Oxford University Press, 2012, 597-8.
- 16 Пак там.; Paoli, How to Tackle (Organized) Crime in Europe? The EU Policy Cycle on Serious and Organized Crime and the New Emphasis on Harm, 3; H. Carrapico, Analysing the European Union's Responses to Organized Crime through Different Securitization Lenses, *European Security* 23:4 (2014), 611, <https://dx.doi.org/10.1080/09662839.2014.949248>.
- 17 2008/841/JHA, Art. 1.
- 18 J. Janssens and A. De Vos, European Union: Organised Crime Policies, Politics and the EU, in: F. Allum and S. Gilmour (Eds.), *Handbook of Organised Crime and Politics*, Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2019, 437-54.
- 19 R. Leukfeldt (Ed.), *Research Agenda: The Human Factor in Cybercrime and Cybersecurity*, The Hague: Eleven International Publishing, 2017, chapters 4 and 5.
- 20 Пак там, глава 7.
- 21 A. Lavorgna, Organised Crime Goes Online: Realities and Challenges, *Journal of Money Laundering Control* 18:2 (2015), 158, <https://dx.doi.org/10.1108/JMLC-10-2014-0035>.
- 22 Вж. COM(2021) 170 final.
- 23 Вж. Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 402.
- 24 H.-J. Albrecht, Police, Policing and Organised Crime: Lessons from Organised Crime Research, *European Police Science and Research Bulletin* special conference issue nr. 2 (2017), 2009, <https://dx.doi.org/10.2825/13491>.
- 25 R. Crocker, S. Webb, M. Skidmore et al., Tackling Local Organised Crime Groups: Lessons from Research Into UK Cities, *Trends in Organized Crime* 22:4 (2019), 443, <https://dx.doi.org/10.1007/s12117-018-9335-x>.
- 26 Europol, European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment: A Corrupting Influence, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2021, 19, <https://dx.doi.org/10.2813/02362>.
- 27 Пак там.
- 28 M. Riccardi, Soc Infiltration in Europe: An Overview, in: E.U. Savona and M. Riccardi (Eds.), *Mapping the Risk of Serious and Organised Crime Infiltration in Europe*, Milan: Transcrime, 2018, 55-6.
- 29 Вж. Home Office, Working with Young People to Prevent Involvement in Serious and Organised Crime, Practitioner toolkit, London: Home Office, 2021, 4, <https://www.gov.uk/government/publications/help-young-people-avoid-involvement-in-serious-and-organised-crime>; R. McLean, J.A. Densley, and R. Deuchar, Situating Gangs within Scotland's illegal Drugsmarket(S), *Trends in Organized Crime* 21 (2018), 147-71, <https://dx.doi.org/10.1007/s12117-017-9328-1>.
- 30 D. Hobbs, Going Down the Glocal: The Local Context of Organised Crime, *The Howard Journal of Criminal Justice* 37:4 (1998), 407-22, <https://doi.org/10.1111/1468-2311.00109>.
- 31 Crocker et al., Tackling Local Organised Crime Groups, 443.
- 32 Пак там, 433—449. За пълния текст на изследователския доклад вж. R. Crocker, S. Webb, S. Garner et al., The Impact of Organised Crime in Local Communities, London: The Police Foundation, 2017, https://www.police-foundation.org.uk/2017/wp-content/uploads/2017/10/oc_in_local_communities_final.pdf.
- 33 EMCDDA and Europol, EU Drug Markets Report, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2019, 18 and 24.
- 34 R. Lupton, A. Wilson, T. May et al., A Rock and a Hard Place: Drug Markets in Deprived Neighbourhoods, London: Home Office, 2002.
- 35 P. Villettaz, M. Killias, and I. Zoder, The Effects of Custodial Vs. Non-Custodial Sentences on Re-Offending: A Systematic Review of the State of Knowledge, *Campbell Systematic Reviews* 2:1 (2006), especially the "Donut" case study, <https://dx.doi.org/10.4073/csr.2006.13>.
- 36 Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 401.
- 37 M. Felson, The Process of Co-Offending, *Crime Prevention Studies* 16 (2003), 149-68; M. Felson, The Ecosystem for Organized Crime, HEUNI Papers No. 26, Helsinki: HEUNI, 2006, 9-10.
- 38 E.R. Kleemans and C.J. de Poot, Criminal Careers in Organized Crime and Social Opportunity Structure, *European Journal of Criminology* 5(1) (2008), 69-98,

- <https://dx.doi.org/10.1177/1477370807084225>.
- 39 von Lampe, Organized Crime in Europe, 9.
- 40 A. Sergi and L. Storti, Shaping Space: A Conceptual Framework on the Connections between Organised Crime Groups and Territories, *Trends in Organized Crime* (2021), 138, <https://dx.doi.org/10.1007/s12117-021-09415-0>.
- 41 A. Sergi, Widening the Antimafia Net: Child Protection and the Socio-Cultural Transmission of Mafia Behaviours in Calabria, *Youth Justice* 18:2 (2018), 149-68, <https://dx.doi.org/10.1177/1473225418791420>; European Crime Prevention Network, Family-Based Crime: Background and Theory of Prevention, Part of the Toolbox on Family-Based Crime, Brussels: EUCPN, 2020, <https://eucpn.org/toolbox-familybasedcrime>.
- 42 C. Atkinson, S. Mackenzie, and N. Hamilton-smith, A Systematic Review of the Effectiveness of Asset-Focussed Interventions against Organised Crime, What Works: Crime Reduction Systematic Review Series No. 9, UK: College of Policing, 2017, https://whatworks.college.police.uk/Research/Systematic_Review_Series/Pages/default.aspx; J.M. Lindo and M. Padilla-Romo, Kingpin Approaches to Fighting Crime and Community Violence: Evidence from Mexico's Drug War, *Journal of Health Economics* 58 (2018), 253-68, <https://dx.doi.org/10.1016/j.jhealeco.2018.02.002>; B. Albrecht, Multicultural Challenges for Restorative Justice: Mediators' Experiences from Norway and Finland, *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* 11:1 (2010), 210, <https://dx.doi.org/10.1080/14043851003616204>.
- 43 Съвет на Европейския съюз, 11657/08: Свобода, сигурност, неприкосновеност на личния живот — Доклад на неформалната консултативна група на високо равнище относно бъдещето на европейската политика по вътрешните работи („Future Group“), Брюксел, 2008 г.; Вж. Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 403.
- 44 Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 408; Crocker et al., Tackling Local Organised Crime Groups, 443.f
- 45 Albrecht, Multicultural Challenges for Restorative Justice, 216.
- 46 Вж. Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 411-3.
- 47 Относно административния подход вж. ресурсите, предоставени от Европейската мрежа за административен подход (<https://administrativeapproach.eu/>), включително Третия наръчник на ЕС за административния подход в Европейския съюз, Брюксел: ENAA, 2020 г. <https://administrativeapproach.eu/publications/third-eu-handbook>.
- 48 Пак там, 7.
- 49 Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 413.
- 50 За илюстрация на зависимостта на организираната престъпност от местните условия вж. E.U. Savona, Infiltration of the Public Construction Industry by Italian Organised Crime, in: K. Bullock, R.V. Clarke, and N. Tilley (Eds.), *Situational Prevention of Organised Crimes*, Portland: Willan Publishing, 2010.
- 51 Levi and Maguire, Reducing and Preventing Organised Crime, 411-2.

Позовавания

ЕМПП (2021 г.). Разобличаване на митове: Борбата срещу тежката и организираната престъпност — международно сътрудничество или местни подходи? Брюксел: ЕМПП.

Правна информация

Съдържанието на настоящата публикация не отразява непременно официалното становище на която и да е държава членка на ЕС или на която и да е агенция или институция на Европейския съюз или на Европейските общности.

Автори/редактори

Stijn Aerts, длъжностно лице по въпросите на изследванията, секретариат на ЕМПП.

Част от проекта „Европейска мрежа за превенция на престъпността и Секретарат на Европейската мрежа за административния подход — Секретариат на ЕМПП“ — Секретариат на ЕМПП, октомври 2021 г., Брюксел

С финансовата подкрепа на програмата на Европейския съюз „Предотвратяване и борба с престъпността“

Европейска комисия — Генерална дирекция „Вътрешни работи“

За контакти: www.eucpn.org